

Achtergrondinformatie over de gevechten in Nagorno-Karabakh

Op de morgen van 27 september startte Azerbeidzjan met de beschietingen van de regio. Tal van vredevolle nederzettingen, waaronder de hoofdstad Stepanakert, werden continu beschoten vanaf dag één. De bevolking diende meteen te vluchten naar ondergrondse schuilplaatsen. Drie weken later, raast het conflict steeds sterker over het land dan ooit tevoren, en loopt de tol aan mensenlevens en materiële schade enorm op.

In tegenstelling tot wat veel nieuwsmedia verspreiden is dit conflict niet 'onbegrijpelijk gecompliceerd'. Maar het is wel het voorwerp van heel wat misverstanden te wijten aan verkeerd of onvolledige informatie en zelfs oorlogspropaganda. Hieronder trachten wij enkele essentiële punten op een heldere wijze te verklaren.

Weloverwogen aanval.

Vooreerst zijn de gevechten niet spontaan uitgebarsten, maar ze waren het resultaat van een weloverwogen en geplande aanval. Het offensief startte na verschillende jaren van agressieve retoriek, en verschillende provocaties langs de contactzone. Er gingen ook maanden van militaire oefeningen vooraf, uitgevoerd door gemeenschappelijke acties van het Turkse en Azerbeidzjaanse leger. Er ging ook een week van zeer intensieve 'oefeningen' vooraf waarbij het leger van Azerbeidzjan pick-up wagens van de burgerbevolking confisqueerde. Azerbeidzjan liet het conflict bovendien escaleren gedurende de Covid19 crisis in de hoop dat de grenssluitingen logistieke hulp naar Armenië en Nagorno Karabagh zouden verhinderen of in ieder geval bemoeilijken. Heel wat analisten van de Zuidelijke Caucasus zijn het er over eens dat Azerbeidzjan de vijandelijkheden is gestart langsheen de contactzone Nagorno Karabagh-Azerbeidzjan en dat Armenië geen motieven heeft om een oorlog te beginnen. Zowel de president van Frankrijk Emmanuel Macron als de minister van Buitenlandse Zaken van de States, Mike Pompeo, bevestigen dat Azerbeidzjan Karabakh heeft aangevallen en niet andersom.

Het is van belang om aan te stippen dat men sinds 2016 aan Armeense zijde vraagt om de installatie, onder de bescherming van de OSCE (de Organisatie voor veiligheid en samenwerking in Europa), van een monitorsysteem (met camera's) te installeren langsheen de grens, net om dergelijke escalaties en inbreuken op de wapenstilstand te voorkomen.

Dit werd steeds door Azerbeidzjan verworpen. Het feit dat zo'n systeem ontbreekt laat Azerbeidzjan toe om probleemloos het verdedigingsleger van Nagorno-Karabagh ervan te beschuldigen de wapenstilstand als eerste te schenden, om op die manier voor verwarring te zorgen in de internationale media.

Turkije neemt actief deel aan deze oorlog

Een ander element dat we in het kader van deze escalatie moeten onderstrepen is de aanwezigheid van Turkse troepen in Azerbeidzjan. Het gaat onder meer om de Turkse luchtmacht die na de militaire oefeningen deze zomer in het land is gebleven. Turkse F-16 straaljagers nemen actief deel aan het conflict, een van hen haalde een Armeense Sukhov 25 neer binnen het Armeense luchtruim (as opposed to NKR) op 29 september.

Ervaren Turkse officieren zijn aanwezig aan de zijde van hun Azeri collega's. Ook de Turkse inlichtingendienst werkt in dienst van het Azerbeidzjaanse leger.

Er is geen officiële uitleg waarom de Turkse troepen in Azerbeidzjan bleven na de gemeenschappelijke legeroefeningen in augustus van dit jaar.

Djihadisten worden bij deze oorlog betrokken

Er zijn heel wat bewijzen dat Turkije een groot aantal djihadisten huurlingen - meer dan 1000- vanuit Syrië en Lybië heeft overgevoerd om te vechten tegen de Armeniërs in Nagorno Karabagh. Dit wordt trouwens door heel wat internationale media ter plaatse bevestigd, alsook door de Franse overheid. Deze ervaren, fanatieke en bezeten huurlingen introduceren een volledig verschillend en gevaarlijk element aan het front waar de strijd normaal gestreden wordt door militaire dienstplichtigen van Turkije en Azerbeidzjan. Hun aanwezigheid zorgt er voor dat Armeense soldaten en burgers die levend worden gevangen genomen weinig overlevingskansen krijgen.

Deze aanval wil Nagorno-Karabakh overheersen en de bevolking verwijderen

De president van Azerbeidzjan heeft duidelijk laten weten dat de onderhandelingen geen nut hebben en dat hij het land wil 'bevrijden' van elke aanwezigheid van de 'vijand'. De Armeniërs zijn ervan overtuigd dat hij aanstuurt op niets minder dan een genocide. Hiervoor baseren we ons op zijn extreem anti-Armeense toespraken in Azerbeidzjan van de afgelopen 20 jaar, alsook op de vreselijke misdaden die er begaan werden met Armeense burgers en gevangenen in de laatste 25 jaar.

Er grijpen oorlogsmisdaden en andere inbreuken op de rechten van de mens plaats

Op dit moment, worden de mensenrechten van de bewoners van Nagorno-Karabakh, zwaar geschonden. De steden van NKR (Nagorno-Karabakh), en vooral de hoofdstad Stepanakert, worden systematisch gebombardeerd, ook al is er ginds geen enkel militair doelwit. Amnesty

Comité des Arméniens de Belgique
Comité van Armeniërs van België

International klaagt het systematisch gebruik aan van clusterbommen bij deze bombardementen, wat door de internationale wet wordt verboden.

De meest schokkende oorlogsmisdaden werden genoteerd in de stad Hadrut (NKR) waar een groep Azerbeidzjaanse soldaten Armeense POW's gevangen namen en hen vervolgens hebben geëxecuteerd voor de camera, terwijl ze met de Armeense vlag werden omwikkeld. Dit zijn standrechtelijke executies. Dit oorlogsmisdrijf betekent de ergste schending van de humanitaire rechten en wordt bovendien door de derde Geneefse Conventie verboden. Momenteel lopen er onderzoeken naar meer van deze misdaden die nu trouwens nog steeds gebeuren.

Als gevolg van de bombardementen op burgerdoelwitten, vluchtte nu al de helft van de bevolking van NKR naar Armenië. Het gaat om ruim 75.000 mensen. Bovendien worden de Armeense ziekenhuizen overspoeld door de vele slachtoffers. Daarenboven viel de Turkse luchtmacht ook een ziekenhuis aan, ook dit is een oorlogsmisdaad waarvan de daders gerechtelijk moeten worden veroordeeld.

Azerbeidzjan tracht helemaal niet zijn eigen territorium te herwinnen

De bewering dat 'Nagorno-Karabakh internationaal herkent wordt als een deel van Azerbeidzjan' is verkeerd. De status van NKR werd nooit vastgelegd en is in onderhandeling, onder de auspiciën van de OVSE-groep (OSCE) van Minsk, voorgezeten door Frankrijk, de USA en Rusland. Terwijl heel wat documenten van de OVSE en de UN het principe vermelden van de 'territoriale integriteit', vermelden deze documenten, en andere, ook "het recht op territoriale zelfbeschikking". Het doel van deze onderhandelingen is net om te trachten al de contradictorische principes van het internationale recht met elkaar in overeenstemming te brengen. Indien deze onderhandelingen de laatste 20 jaar niet vooruit zijn gegaan, ligt dat voor een groot deel aan de weigering van Azerbeidzjan om toe te staan dat bij de onderhandelingen vertegenwoordigers van Nagorno-Karabakh worden betrokken, alsook de weigering om de veiligheid van de Armeense bevolking te garanderen onder dit hybride regime. Daarentegen hebben de Armeniërs van NKR steeds geijverd voor het voortzetten van de onderhandelingen zonder een maximalistische benadering en met zin voor redelijke compromissen. Wat ook de wettelijke bemerkingen van Azerbeidzjan inzake het aanspraak maken op NKR mogen zijn, dit laat geenszins de willekeurige bombardementen toe van burger nederzettingen of het treffen van de burger doelwitten zoals hospitalen.

De EU en de internationale gemeenschap moedigen dit onaanvaardbare gedrag aan

Deze situatie verergert door de passieve opstelling van heel wat internationale spelers, zoals de Europese Unie en de Raad van Europa, de UN en de OSCE. Ze hanteren een veralgemeende taal die oproept om de gevechten te staken en om de onderhandelingen herop te starten. Maar in de context van de uiterst grondige aanval op Nagorno-Karabakh, zoals die momenteel gebeurt, halen deze eenvoudige bewoordingen weinig uit. Ze geven het signaal dat

Comité des Arméniens de Belgique
Comité van Armeniërs van België

de Europese instellingen zich passief opstellen voor de agressie, de massale schendingen van de mensenrechten en de import van djihadistische huurlingen in de Kaukasus.

Azerbeidzjan heeft inzake mensenrechten altijd al zeer zwak gescoord, maar dat verbetert er niet op nu de Aliyev- clan daar sinds een kwart eeuw aan de macht is. Martelen en onmenselijke behandelingen zijn er volgens het Comité voor de Preventie van Marteling van de Raad van Europa, een dagelijks, systematisch en wijdverspreid fenomeen. Volgens de Raad van Europa telt het land ook het hoogste aantal gevangen oppositieleden, journalisten en mensenrechten activisten.

Externe aandacht is van vitaal belang

De onverschilligheid van de buitenwereld voor dit conflict tussen David en Goliath vergroot het lijden. Als burgers van een jonge democratie voelen de Armeniërs zich nauw verwant aan Europa en identificeren ze zich ook met de Europese waarden. Maar de oorverdovende stilte van Europa maakt dit lijden steeds erger. De ontelbare sympathie getuigenissen en de steun die veel Europese burgers brengen, staan in schril contrast met de steun van Europa's politieke afgevaardigden.

Nicolas Tavitian

President of the Committee of the Armenians of Belgium